

*Tijdschrift voor
heemkunde
folklore en
oudheidkunde*

150

België-Belgique
P.B.
3300 Tienen 1
2/3954

GUILLUY A
NERM 35
3320 HOEGAARDEN

Uitgiftekantoor 3300 Tienen 1

ALFAIDIS

HEDEN. BEUKENLAAN

V.U. E. Grooten
Residentie Beatrijs 169
3300 Tienen
tel: 016/81.72.35

Driemaandelijks

Heemkundige Kring 't Nieuwhuys vzw

Ernest Ourystraat 2-4 3320 Hoegaarden

Statuten verschenen in het Belgisch Staatsblad 19.1.1967

corr. adres:
Residentie Beatrijs 169
3300 Tienen
016/81.72.35

Alpaïdis

Driemaandelijks tijdschrift voor heemkunde, folklore
en oudheidkunde

Uitgegeven door "De Vrienden van 't Nieuwhuys"
Hoegaarden

Gedeponeerd bij de Koninklijke Bibliotheek van België onder het nummer BD 23.350

Rekeningnummer: 310-0370021-52

**Alle artikels uit dit tijdschrift mogen vrij overgenomen worden mits
bronvermelding.**

Druk Ripova, Vianderdal 12 3300 Tienen – tel. 016/81.83.55, fax 016/81.83.57, e-mail: ripova@freegates.be,
www.ripova.be

AFLEVERING

ALPAIDIS

38STE jaargang

INHOUD nr. 150

- Activiteiten 2003
- Heraldische geschiedenis van Hoegaarden
- Tentoonstelling HOEGAARDEN BIERDORP
- De Hoegaardse Schuttersgilden

HEEMKUNDIGE KRING

't Nieuwhuys

ERNEST OURY STRAAT 2
3320 HOEGAARDEN

ACTIVITEITEN

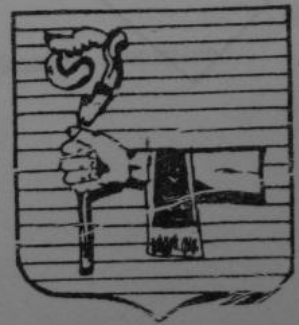
2003

- 15 maart Tentoonstelling "HOEGAARDEN BIERDORP "
Opening van de tentoonstelling om 15 uur in het
K A P I T T E L H U Y S (Houtmarkt Hoegaarden)
Een deel van de museumcollectie wordt daar tentoongesteld
- 08 juni Grietmuilviering - Klein Spanuit Bost
Oude hoeve Dr. Leonardt om 15 uur.
Opgraven van het Hoegaards bier met dans, zang en muziek
- 06 sept. Streekbier- en avonturentocht
Dagtrip met autocar - verder nieuws volgt
- 25 SEPT. 09 OKT. 30 OKT.
Driedaagse cursus genealogie
Later meer nieuws
- 29 nov. Parramore
Herdenking gesneuvelde Amerikaanse piloot
St. Margriet Houtem
- 13 dec. Dagtrip naar Aken
Voormiddag bezoek aan Aken, namiddag bezoek Kerstmarkt

*Heraldische
Geschiedenis*

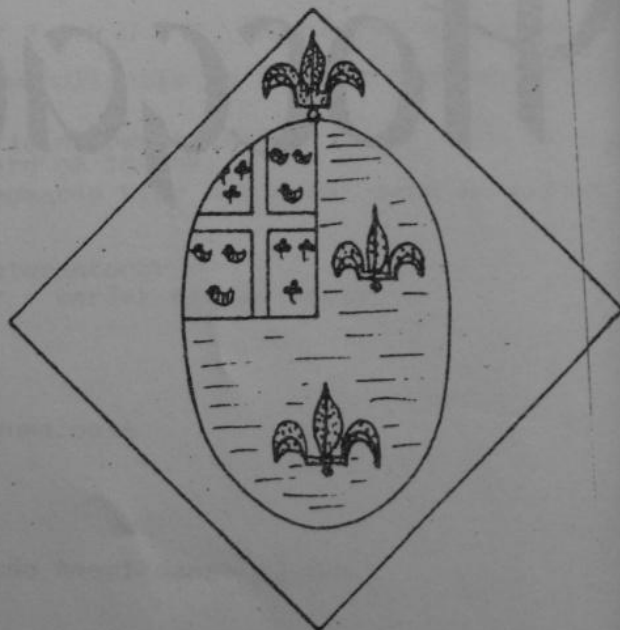
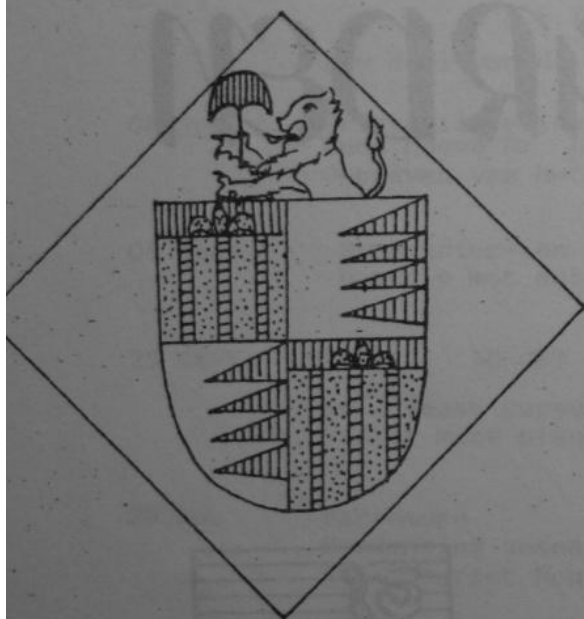
VAN

HOEGHARDEN

Stichting

VANDERTAELN – VAN NERUM

WAPENSCHILD VAN HET RUSTHUIS VAN HOEGAARDEN

Ref: Geschiedenis van Hoegaarden (Past. Vander Velpen)
Memorieschriften Elisabeth Van Nerum
Archief der V. Geslachten

In 1874 schonk Elisabeth Van Nerum, weduwe van Constant Vandertaelen, bij testament haar huis en goederen aan de gemeente, met last er een burgerlijk hospitaal in te richten voor zieken en ouderlingen van Hoegaarden.

Deze milde schenking bracht luister over haar geslacht en werd aanzien als een laatste weldaad van de twee zo innig verbonden en vooraanstaande families Van Nerum en Sweerts, die zulke grote rol in de gemeente hebben gespeeld.

Elisabeth Van Nerum stierf in 1883 en notaris Swinnen uit Tienen ging tot de uitvoering van het testament over, met de hulp van burgemeester L. Lodewijckx.

Doch de instelling geraakte spoedig in verval, ingevolge de toen heersende politieke troebelen en werd voor allerlei niet voorziene doeleinden gebruikt.

Pas in 1953 werd het gebouw gerestaureerd en als rusthuis voor ouderen van dagen ingericht.

Deze familiestichting kreeg de naamplaat "Stichting Vandertaelen - Van Nerum"

Jean Marie Lowet en zijn zuster Thérèse melden zich dadelijk als grote weldoeners,

In 1966 kondigde de Confrerie der V. Geslachten haar beschermakte over het rusthuis af.

In 1975 schonk de Heemkundige Kring 't Nieuwhuys aan de instelling de wapenblazoenen van haar stichters Constant Vandertaelen en Elisabeth Van Nerum.

Beschrijving

gekoppeld blazoën:

1) schild van Constant Vandertaelen

gevierendeeld: I en IV op goud drie palen van azuur, hoofd van keel beladen met lelie van goud,

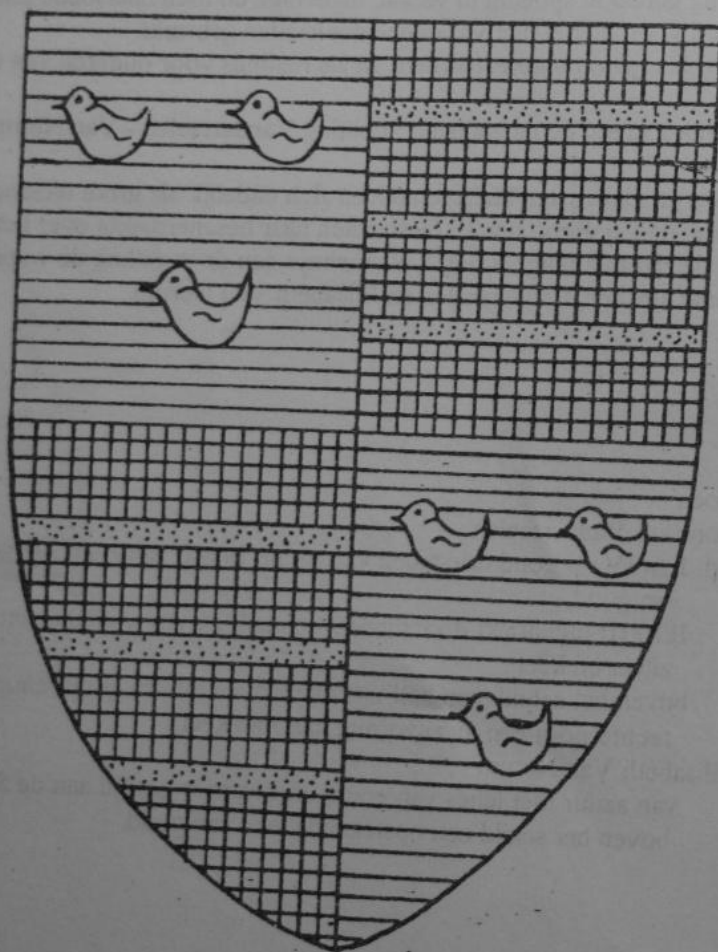
II en III ingehoekt doorsneden, een half en vier volledige stukken van zilver en keel,

boven het schild: een half uitstekende leeuw van goud, houdende in de rechterpoot een maanvormig mes van keel.

2) schild van Elisabeth Van Nerum

van azuur met lelies van goud, vrijkwartier gewijd aan de Sweertsen
boven het schild een opstekende lelie van goud.

WAPEN VAN HET Vezenhuis

WAPENSCHILD VAN HET WEESHUIS VAN HOEGAARDEN

Ref. Testament van Alexander Nijs - 1882
Archief der V. Geslachten

Om zijn kleinnicht Elisabeth Van Nerum te evenaren; maakte Alexander Nijs bij testament in 1882 eveneens zijn huis en goederen, gelegen in de Stoopkensstraat te Hoegaarden, aan de gemeente om er een burgerlijk weeshuis op te richten, waar de kinderen van behoeftige Hoegaardse families een behoorlijk onderwijs zouden genieten om hen tot een stiel te brengen.

De steen boven zijn stichting moest dragen "Orphelinat Alexander Nijs - Michiels".

Deze Nijs was de man die zich vanaf 1864 sterk maakte in de katholieke club en in het latere heilcomiteit en tal van moeilijkheden veroorzaakte aan zijn tegenstrevers, waaronder ook de raadsleden van zijn eigen familieilde.
Hij overleed in 1883 en notaris Swinnen ging tot de uitvoering van zijn testament over.

Edouard Van Nerum, gewezen boekhouder van de suikerfabriek, werd tot eerste directeur van het weeshuis benoemd. Toen deze in 1908 Hoegaarden verliet, stierf de stichting uit, zonder ooit zijn testamentaire of soortgelijke bestemming van openbaar nut weer te krijgen.

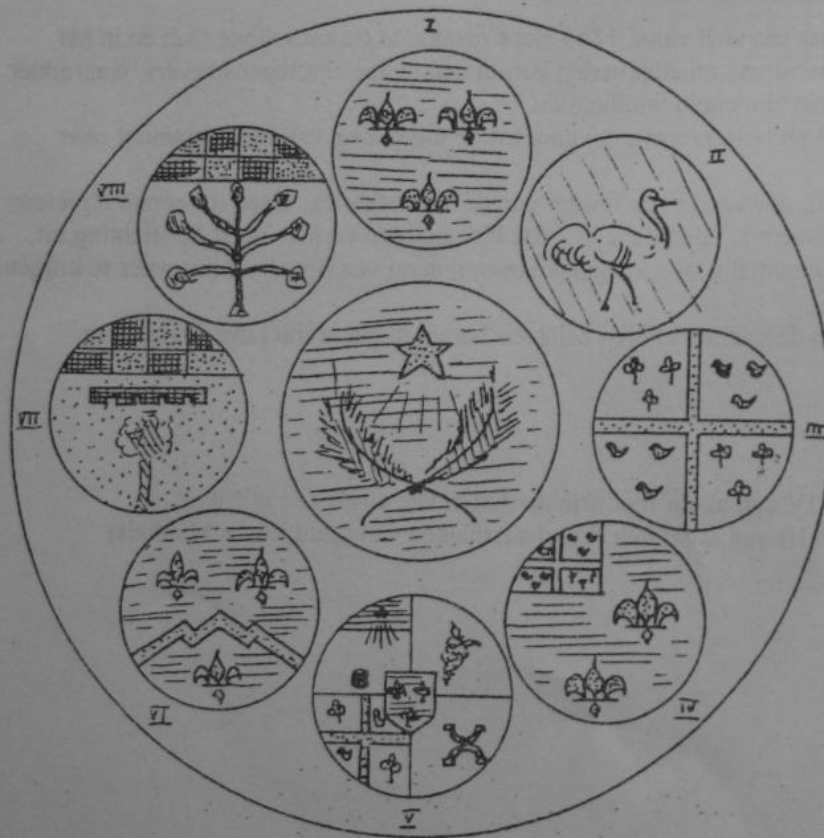
Het wapenschild van de stichters Nijs - Michiels berust in het archief der Geslachten.

Beschrijving :

gevierendeeld : I en IV van azuur met drie merletten van zilver (dit is Nijs)
II en III van sabel met drie dwarsbalken van goud (dit is Michiels)

WAPENBORD VAN DE

CONFRERIE - DE FENY

WAPENBORD VAN DE CONFRERIE - DEKENIJ

Ref: Familiearchief der Gulden Lelie (V.Geslachten)

Na de ontbinding van de Confrerie der V. Geslachten, werd door de Gulden Lelie, (de enige overlevende gilde) een wapenbord gemaakt, ter ere van de dekenen die eens aan het hoofd van de Confrerieraad hebben gestaan.
Een afbeelding hiervan bleef in het familie-archief Van Nerum bewaard.

Beschrijving:

In cirkelvorm met middencirkel omringd door acht zijcirkels.

Middencirkel : twee gekruiste palmen beschenen door een ster, kenteken van de Confrerie der V. Geslachten.

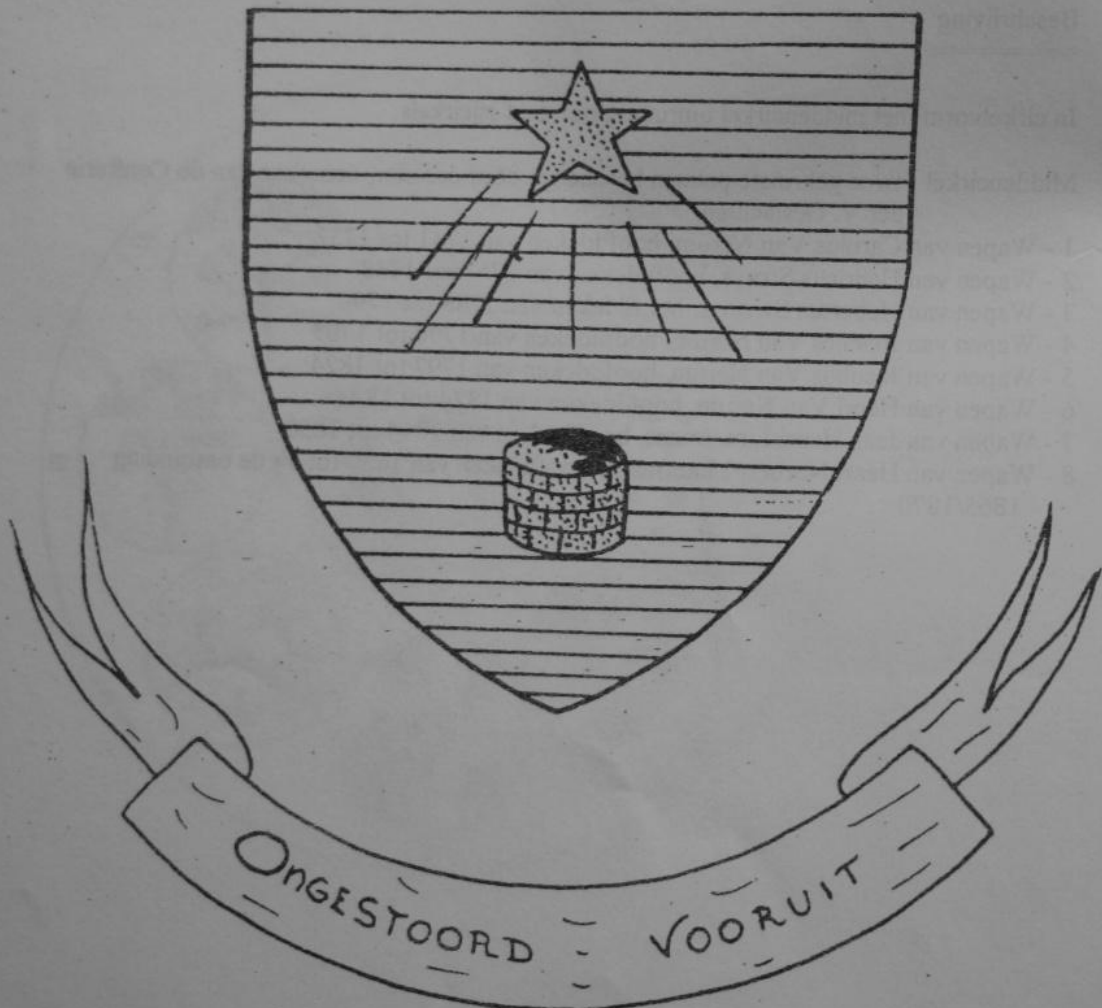
- 1 - Wapen van Carolus Van Nerum, hoofddeken van 1741 tot 1757
- 2 - Wapen van Henricus Struys, hoofddeken van 1757 tot 1788
- 3 - Wapen van Hubertus Sweerts, hoofddeken van 1788 tot 1790
- 4 - Wapen van Joannes Van Nerum, hoofddeken van 1790 tot 1797
- 5 - Wapen van Jacobus Van Nerum, hoofddeken van 1797 tot 1824
- 6 - Wapen van Henri Van Nerum, hoofddeken van 1824 tot 1844
- 7 - Wapen van Jean Henri Lintermans, hoofddeken van 1844 tot 1850
- 8 - Wapen van Henri Norbert Lintermans, hoofddeken van 1850 tot bij de ontbinding 1865/1870

WAPEN

VAN HET

Nieuwhuys

HEEMKUNDIGE KRING

WAPENSCHILD VAN HEEMKUNDIGE KRING 'T NIEUWHUYS

Ref: Belgisch Staatsblad van 19.1.1967

Alpaidis 1969 nr. 15

Geschiedenis van 't Nieuwhuys te Hoegaarden

Eigen Schoon Lve en LVle jg

Bij wilsbeschikking van Julien Van Nerum, laatste zadel- en gareelmaker van Hoegaarden werd zijn huis genaamd 't Nieuwhuys, familiebezit sedert 1723 en stamhuis der V. Geslachten, in 1965 omgevormd tot een museum voor heemkunde en folklore, waar oude voorwerpen en herinneringen uit het leven der voorouders bewaard werden.

In 1969 werd aan deze culturele instelling een wapenschild toegekend.

Beschrijving :

Van azuur met waterput van goud, beschenen door een vijfpuntige ster met zeven stralen van hetzelfde.

Symboliek

De kleuren zij deze van Hoegaarden

De waterput staat borg voor de oudste grondvesten van het gebouw, waar een Gallo-Romeinse waterput werd ontdekt.

De ster symboliseert de beschermende instanties en de vijf punten duiden op de V. Geslachten.

De stralen wijzen op de uitstraling welke de Heemkundige Kring 't Nieuwhuys heeft in de gemeente Hoegaarden

HOEGAARDEN - BIERDORP

TENTOONSTELLING KAPITTELHUYNS HOEGAARDEN OM 15 UUR

Deze tentoonstelling zal doorgaan op de eerste en tweede verdieping van het Kapittelhuys.

De bovenste verdieping " Historisch Hoegaarden, zal de heemhunde bevatten.

Daar komt een stand over het Romeinstijdperk,
stand over de oude ambachten
stand over het verenigingsleven te Hoegaarden

Op de eerste verdieping zal het bier en de industrie een plaats krijgen.

Zaal 1 - de biergeschiedenis van Hoegaarden
Glazen, brouwerijattributen e.d.

Zaal 2 - De geschiedenis van de Hoegaardse Biergilde
Attributen van de gilde, kledij e.d.

Stand met de kledij van het Biermanneke

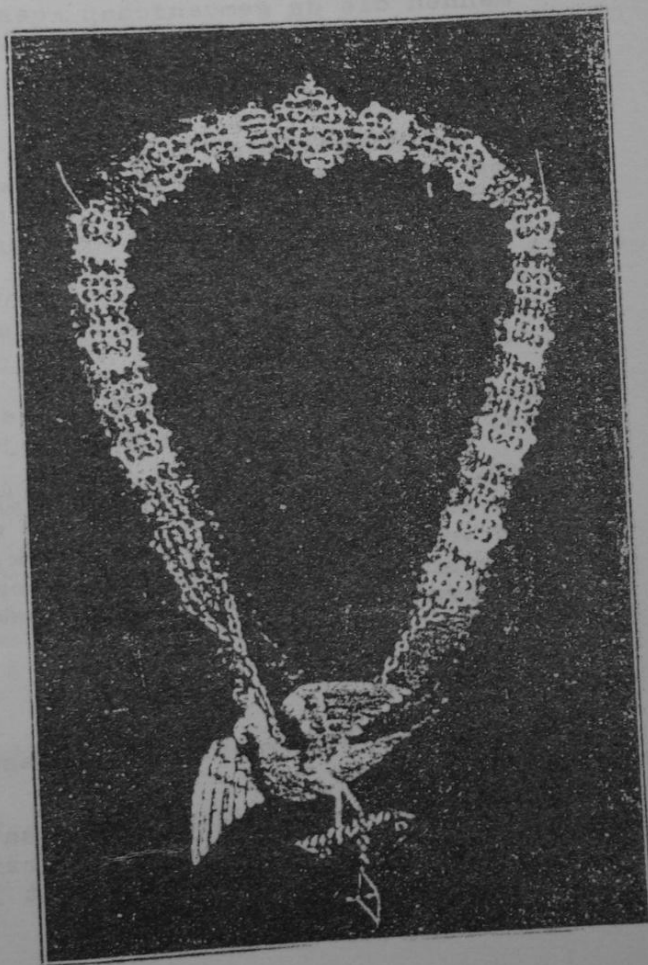
Stand stokerijen van Hoegaarden

De verschillende vlaggen van de verenigingen

We nodigen u allen uit aanwezig te zijn op de vooropening van deze tentoonstelling op ZATERDAG 15 MAART 2003 OM 15 UUR.

Kapittelhuys (Houtmarkt) Hoegaarden

De Hoegaardse Schuttersgilden

BRAAK SCHUTTERS Gilde NERM

INLEIDING

Alhoewel er, in de 19e als in de 20ste eeuw, er heel wat over de schuttersgilden werd geschreven, toch bleef het onderwerp in de officiële geschiedschrijving onverdiend verwaarloosd.

De rol die de schuttersgilden in de geschiedenis van onze gewesten op sociaal-ekonomisch en kultureel gebied hebben gespeeld is nochtans niet te onderschatten. In de eerste plaats deze die ontstonden in de gemeenten - de latere steden - als later op het platteland; de rurale gilden.

Schuttersgilden komen reeds voor tegen het einde van de 13e eeuw en dan vooral in het Graafschap Vlaanderen en in Artois, echter zeer spoedig gevolgd door het Hertogdom Brabant.

De schuttersgilden zullen de "scuterrere" opvolgen; de gewapende mannen die de gemeenschap moesten "(be)schutten" tzt. het vee dat op de gemeenschappelijke weidegronden graast bewaken, de wegen die naar de gemeente leiden bewaken en waarschuwen voor naderende benden of vijandelijke eenheden.(1)

De schuttersgilden zullen deze taken overnemen en terecht zal men ze dus eerder "schutsgilden" dan schuttersgilden noemen, daar het schieten slechts het middel, of één der middelen, zal zijn waarmee de gilden hun taak van beschutters zullen uitoefenen.

Te Brussel zal men hen "erfschutters" noemen en het is in deze benaming zeer duidelijk dat ze "schutten" zijn die het "erf" moeten beschermen (2)

De gemeentelijke schuttersgilden zullen meestal bewapend zijn met voetbogen; het te dien tijde meest geduchte wapen.

Deze gilden zullen gevormd worden door vrije burgers (poorters) die ook financieel welstellend waren want de aanschaffing van een voetboog was zeer kostelijk, dit gezien de omslachtige en langdurende aanmaak van zulk een wapen en de vereiste hoge stielvaardigheid van de bogenmaker.

(1) K.C.Peeters in "Eigen Haard"

(2) zie " de Brusselse Gilden" Alph.Wauters vertaald en van toelichtingen voorzien door Drs.Marc de Schrijver pag. 9. voetnoot 3.

Deze betere stand, tingieters, handelaars, kooplui e.d. waren meestal ook eigenaars van huizen en werkplaatsen en hadden er dus alle belang bij medezeggingschap te hebben in eventuele krijgsverrichtingen en dit niet alleenlijk overte laten aan soldaten (soldeniers) of ambachtsgilden. Daarenboven kan alleen deze klasse zich de weelde veroorloven tijd vrij te maken om zich met de wapens te oefenen.

Het afbranden van bepaalde wijken werd zeer dikwijls als krijgstaktiek toegepast. Deze begoede poorters bekomen dan ook van de gemeentelijke overheid en van de landheer een "Caert" zijnde een statuut (op perkament geschreven "charte" = caert) waarin wederzijdse rechten en plichten vermeld staan.

Al deze "caerten" behelzen ongeveer dezelfde voorwaarden :

De plichten van de gildebroeders zijn te herleiden tot :

- het afleggen van de eed van trouw aan de Magistraat der gemeente en/of de Prins (Graaf, Hertog of dgl.)
- de plicht om regelmatig met de wapens te oefenen
- de gehoorzaamheid aan de Hoofdman, Dekens en Overheid der gilde
- bij "alarm", aanval op de gemeente, brand of oproer, gewapend aan te treden onder het bevel van de Hoofdman.

De Magistraat en/of de Landsoverheid verbindt er zich toe:

- een oefenterrein ter beschikking van de gilde te stellen
- een kledij (jaarlijks) te bezorgen of te bekostigen
- betaling van soldij ingeval van wachtdienst e.d.
- vrijstelling van vervolging bij ongevallen op het schietveld (de doelen)
- vergoeding te betalen voor diensten gepresteerd in krijgsdienst.

Bij de slotformule wordt, in de geest van de tijd, meestal om de bijstand van de beschermheilige gebeden om deze eed gestand te blijven.

Zeer belangrijk is het hierbij op te merken dat voor het eerst in de geschiedenis de gewone burger (poorter) het recht verkrijgt een schietwapen te bezitten en zich hiermede te oefenen. Dit merkwaardig feit past bij de sociale ontvoogding die zich in de tweede helft van de 13e eeuw ingezet heeft.

De oudst gekende "Caerten" of soms schepenbrieven dateren uit deze periode.

De gilden zullen steeds aan een beperking gebonden zijn in het aantal van hun gildebroeders. Inderdaad, een te groot aantal zou wel eens een gevaar kunnen opleveren voor de overheid.

Na de voetbooggilden vormen zich ook de handbooggilden. De verklaring hiervoor wordt gezocht in het feit dat, een handboog veel eenvoudiger zijnde van makelij, dus veel goedkoper, aangeschaft werd door de "poorters" die niet zo welstellend waren om zich een voetboog aan te schaffen, doch zich steunend op het voorbeeld der voetbooggilden, eveneens voorrechten eisen.

In de gemeentelijke krijgsmacht zullen de schuttersgilden, waarbij zich na de kolveniers in de tweede helft van de 15e eeuw ook de schermers - geen schutters doch wel schutten - gaan voegen, de enigen zijn, die schiettuigingen mogen gebruiken in tegenstelling dus met de ambachtsgilden die alleen steekwapens mogen gebruiken en deze dienen in te leveren bij het einde van de gevechten.

Oorspronkelijk zullen deze schutsgilden diverse taken vervullen :

- militair : de gemeente verdedigen bij aanval
- politioneel: de scout bijstaan bij ordehandhaving
- wachtdiensten verrichten op wallen, belfort, poorten en markten
- een vriendelijk sociaal milieu bieden aan de gildebroeders en hun familie
- een religieuze functie door het bieden van een geschikte omlijsting ter beleving van hun religie, door het bouwen van eigen kerken, altaren of kapellen
- ze hadden een niet te onderschatten culturele functie door het bouwen van gildecamers, hun lokalen, die uitzonderlijk groot en mooi waren om aan de prestige van de gilden bij te dragen vooral dan in de 15e eeuw.

Op het einde van de 16e eeuw verliezen de schuttersgilden door het wegvallen van belangrijke taken, zoals militaire en politionele. Ook de wachtdiensten worden stilaan overgenomen door bezoldigde dienaars van de gemeente.

Het is in de loop van de tweede helft der 16e eeuw dat we vele rurale gilden zien ontstaan. Gilden die veelal ten dienste staan van de plaatselijke adel. Ze worden ingericht volledig naar het model van hun stedelijke voorgangers.

Vanzelfsprekend zullen de militaire en politieke taken van geen belang meer zijn, doch ze zullen des te meer belang hebben bij het opluisteren van de plaatselijke feesten, de erehaag vormen en saluutschoten lossen, steeds aan de processies deelnemen, teerfeesten inrichten enz...

Te Hoegaarden zal men de algemene trend volgen. Er wordt een kruisbooggilde ingericht, gevolgd door een handbooggilde met de traditionele St. Sebastiaan als beschermheilige en dan nog een St. Ambrosiusgilde die de plaatselijke imkers (bijenhouders) groepeerd.

Met de Franse Revolutie worden alle instellingen van het "Ancien Régime" afgeschaft en dus ook de schuttersgilden. Hun goederen worden verbeurd verklaard. Rurale gilden kunnen er zeer dikwijls aan ontsnappen door de geslotenheid van hun gemeenschap en de weinige volgelingen die de nieuwe ideeën er vonden.

Op vele plaatsen legden de gilden zich niet zo maar neer bij het afschaffingsdecreet van 1796. Reeds begin 19e eeuw onder Napoleon, vragen leden van oude gilden de toestemming om terug te mogen vergaderen en een "société d'aggrément" te mogen vormen. Rond het midden van de 19e eeuw ontstaan er zeer vele van deze schietverenigingen. Ze zijn de afstammelingen van de oude schuttersgilden. Velen echter zijn zich dit niet meer bewust.

Marc de Schrijver
Secret. Generaal van de
Conventie der Schuttersgilden.

De St. Sebastiaansgilde

Alhoewel er geen tastbare bewijzen van bestaan, kan men redelijk aannemen dat de handbooggilde reeds rond 1550 bestond

De statuten der "Broederschap vander Groote Gulde vanden edelen hantboghe" werden in 1698 vernieuwd en goedgekeurd door Maximiliaan Henri, Prins-Bisschop van Luik.

(zie Wauters - arr.Louvain c.Tirlemont n. 35.)

Uit het dokument verleend door de Prins-Bisschop lichten wij een paragraaf waaruit wel blijkt dat de gilde reeds vele jaren bestond :

"alsoo het kennelijk is aende autste (oudste) gebruederen deser caemere ende bruederschap die henne voersaeten saligher hebben hoeren segghen dat Joncker Guillaum .Fontigny, wijlen vaeder van joncker A. Fontigny, teghewoordighen hooftman. Here van Schoer, henne directeur is geweest, gelijk oock ghetoent wordt dat henne voerouders van over 100 ende meer jaeren, althijt sijn geweest..

Hieruit blijkt ook dat het steeds de Heren van Schoor geweest zijn die de erfelijke Hoofdmannen van de Gilde waren. Men krijgt hierdoor het vermoeden dat deze schuttersgilde ontstaan is als lijf- of burgerwacht van de plaatselijke kasteelheer.(1)

De Heren van Schoor stamden uit een zeer oude adellijke familie van "ridders" , edele krijgslieden. Deze ridders moesten bij oproep ter "Heivaart" door hun leenheer, aantreden en optrekken met eigen krijgsvolk. Ook de verdediging van het eigen erf werd door dit krijgsvolk verzekerd. Bij het opkomen van de georganiseerde legers verliezen dezen hun militair nut en worden eerder als paradawacht verder gebruikt.

Ze zullen alle gemeentelijke feesten en processies opluisteren. Ze bleven echter in dienst van de Heer en oefenden zich verder in de kunst van de "edelen hantboghe".

- (1) de familie "de Scora" werd voortgezet door de familie "de Beeckman de Schore". Deze heren zijn tot op het einde der 18e eeuw de hoofdmannen der Gilde zoals blijkt uit " Lettre de Mr.SWEERTS à son maitre Beeckman de Schore

Monsieur le Capitaine,

Comme notre confrérie honore le 20 de ce mois la fête de le glorieux martyr St.Sébastien, c'est à cette fête que j'ai l'honneur et le plaisir de vous inviter et prier au nom de notre Confrérie de la vouloir honorer de votre présence.

Votre très humble serviteur,
A.SWEERTS, greffier de la
franchise de H. et lieutenant-
capitaine de la Confrérie.

De afbeelding van hun rijk versierd vaandel echter bleef via het geslacht Lowet bewaard, nadat het oorspronkelijk banier in het bezit gekomen was van de heer WAhanges.

Beschrijving van het vaandel:

"Een centaur (paardmens) gewapend met pijl en handboog, in de voorpoten een wapenschild houdend zonder kleuren.

Wellicht is dit het wapenschild van de Heren van Schoor.

VAANDEL VAN DE SINT

SEBASTIAANSILDE

Deze functie Lieutenant-Kapitein werd in de tweede helft van de 18e eeuw bekleed door Antoon Balthasar Sweerts, griffier van Hoegaarden, zoon van de vorige sekretaris Servaes Sweerts en bijgevolg neef van Charles van Nerum en Barbe Sweerts. Hij huwde een eerste maal met Lucie Schepers, zuster van de Meier Schepers en nadien in 1792 met zijn kleinnicht Dorothée Van Nerum (St.boom IV/3) kleindochter van Charles en Barbe en zuster van Burgemeester Henri Van Nerum.

Zoals nagenoeg alle handbooggilden is de beschermheilige te Hoegaarden ook St.Sebastiaan (zie verder)

Kregen de handbooggilden hun bestaansrecht door een "Caert" verleend door de Heer, of in gemeenten en steden door de Burgemeester(s) en Schepenen, ze dienden daarenboven erkend te worden door de Hoofdgilde van Leuven die hen dan ook een "Caert" verleende.

In de archieven van de Leuvense Hoofdgilde staat vermeld:

"Gejondt eene pampiere Caert aende Gulde bij Hoegaarden tot Autgaerde - 23 Sbris 1729"

(zie E. Van Autenboer - Kempische Schuttersgilden
VL. PAG. 32.)

Deze "Caerten" behelzen dan eerder de reglementen en de organisatie van de gilde. Ook voor het inrichten van schietspelen diende de toestemming van de Hoofdgilde van Leuven gevraagd.

Inzake organisatie en overheid vertoonde de gilde van Hoegaarden dezelfde structuur als algemeen voorkomend bij dergelijke Brabantse gilden.

De Hoofdman; traditioneel en erfelijk de Heer van Schoor.

Uit de leden die "gildebroeders" of "gebroeders" zijn, werd in algemene vergadering jaarlijks een "Deken" en twee "gezworenen" gekozen, die het hoofdbesuur vormden.

Belangrijke functies waren eveneens de "Luitenant Alsveris" (alferis - van het Spaans Alfieri = vaandrig, vaandeldrager), de knaep die griffier (=secretaris) was en ook diverse taken had te vervullen. Bij overlijden van een gildebroeder moest "de knaep" het bericht aan de gildebroeders laten worden, hij moest de doelen onderhouden, was dikwijls tamboer en kreeg allerlei taken toegewezen. Het schijnen vaste functies te zijn geweest. Werde de "Knaep" bezoldigd, de functie van "Alveris" werd zeer dikwijls verricht. Het was een eerezaak.

De verkiezing van de Deken en de twee gezwoeren had jaarlijks plaats op St.Sebastiaansdag (20 januari)

Die verkiezing was geheim en men moest zijn "voise stillekens aende knaep oft secretaris" mededelen. Men moet er rekening mee houden dat de meesten te dien tijde noch lezen noch schrijven konden ..

Eens per jaar moest elke broeder, en dit om beurt, een "provinghe" (= een traktatie, elders ook wel kolfdag genoemd) aan hun gildebroeders aanbieden. Deze bestond uit ~~een~~ molevat terf, 9 pond vlees enz.. De proefheer moest zijn huisvrouw meebrengen (wellicht om het eten te bereiden) Had hij geen huisvrouw dan mocht hij evenwel in de plaats een "kitte aft kruyck biers verlenen"

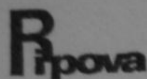
Op zulks een "provinghdaxh" moest iedere gildebroeder aanwezig zijn, of straffe van boete.

De gildebroeders waren zeer begaan met hun heil in het hiernamaals. Zo één der gildebroeders kwam te overlijden dan bracht "de knaep" de droeve mare rond en riep hen allen op om de begrafenis bij te wonen, voor hem te bidden en ten offer te gaan. Niet nakoming van deze verplichting werd beboet met één pond was. De broeder rekende toch op zijn medebroeders om hem met hun gebeden de weg naar de hemel te effenen.

Zoals iedere gilde kende ook de St.Sebastiaansgilde van Hoegaarden haar teerfeest jaarlijks en was dit dan tot in de puntjes verzorgd. Waar verbreedert men beter dan rond een welgevulde tafel ?

Zoals van alle gilden werden de goederen aangeslagen bij de ontbinding der gilden in 1796.

De onroerende goederen, bestaande uit 6 are 7 C.A. (25 roeder gronden en tuinen, palende oost aan een voetweg, zuid, west en noord aan Van Dormael, werden op 30 JUNI 1804 verkocht aan Jan Hendrik Mattelé, landmeter te Tienen, met volmacht van G.J.VANDORMAEL van BEAUSART voor de prijs van 120 FR. (zie Rijksarchief . Aff. nr. 16-423.)

www.ripova.be
Tel: 016/81.83.55
c: 016/81.83.57
mail: ripova@freegates.be

Vianderdal 12 B3300 Tienen

Nieuw op de boekenmarkt

750 jaar Begijnhof Diest kwam tot stand in samenwerking met de literaire kring Apollo uit Diest. In het boek zijn het historisch verleden, poëtische impressies, verhalen, interviews en herinneringen van bekende schrijvers als Libera Carlier, Paul Koeck, Walter van den Broeck en vele anderen opgenomen. Het boek bevat 112 bladzijden en is geïllustreerd met 40 prachtige foto's van freelance fotojournalist Jef Collaer en 7 lino's van Wim van Petegem. Klassiek gitarist Jan Wouters maakte ter gelegenheid van de viering een compositie waarvan de CD gratis bij het boek wordt gevoegd.

Voorintekenprijs tot 31 maart 2003 €16.
Verschijnt op 16 mei 2003.

Paarden, Mirakels en Hollanders, kleine mysteries en historie van het bedevaartsoord Hakendover. Samengesteld door Kris Merckx en Rik Poulman. Het eerste deel verhaalt de geschiedenis van het dorp, met nieuwe gegevens over de 17de, 18de en 19de eeuw. Het tweede deel omvat een verzameling van getuigenissen en beschrijvingen over de bedevaart en de paardenprocessie, grote en kleine mirakels en schenkt aandacht aan de duizenden Hollandse bedevaarders die nog ieder jaar naar Hakendover komen. 160 blz., geïllustreerd met historische en nooit eerder gepubliceerde foto's.

Voorintekenprijs tot 31 maart 2003 €15.50.
Verschijnt op Paasmaandag 2003